

Vi vil ha laksen vår i merd og ikke i elv

Aina Valland,
direktør miljø i FHL

Disposisjon

- Hvorfor hindre rømming
- Visjoner og mål
- Rømmingstall
- Tiltak for å hindre rømming
- utfordringer på vei mot målet

Hvorfor hindre rømming

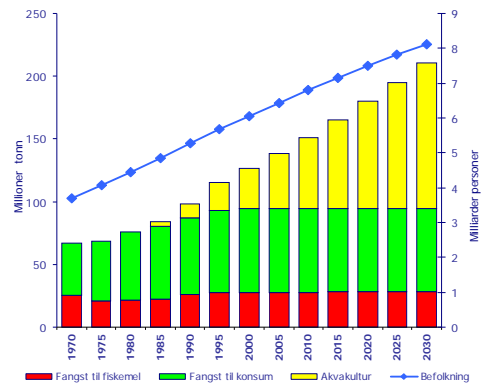
- Hensyn til villfisken
- Økonomisk
- Renomé
- Rammebetingelser

Regjeringens strategiplan for havbruk:

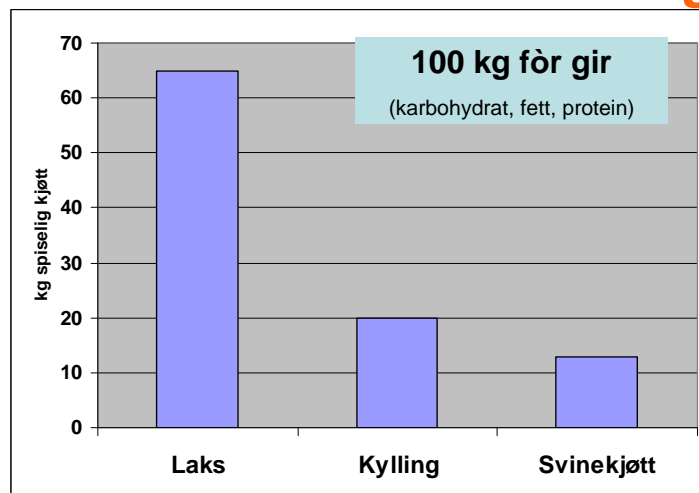
"I strategien for en konkurransedyktig norsk havbruksnæring legger regjeringen til rette for at næringen skal få rammevilkår, som på kort og lang sikt skal bidra til at den kan beholde sin stilling som ledende internasjonal produsent og eksportør"

"Miljøstatus i næringen er generelt sett god, og i forhold til produksjonsveksten har miljøeffektene relativt sett blitt mindre med årene. Dette er en følge av omfattende arbeid innenfor forvaltning, forskning og i næringen. At havbruksnæringen er bærekraftig, er en grunnleggende forutsetning for videre vekst. Dette er et ansvar som påhviler både næringen og myndighetene og hvor det er viktig med et samspill for å oppnå stadige forbedringer."

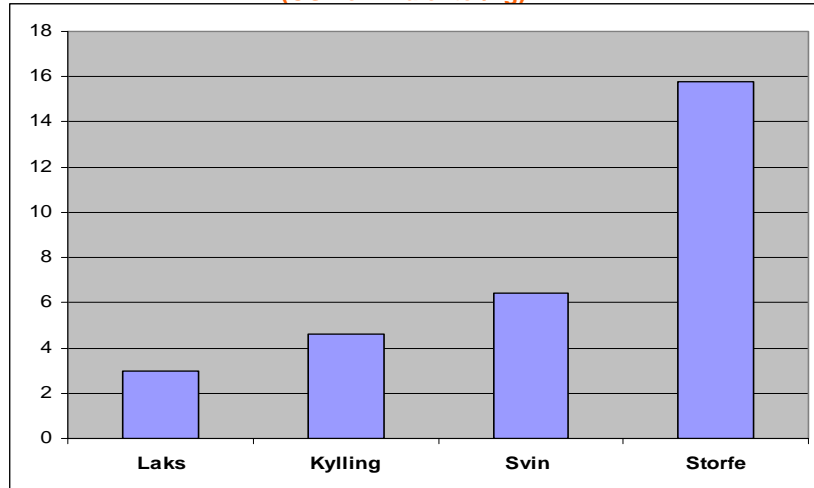
Verdens sjømatbehov

Havbruk er mest bærekraftig

.....og mest miljøvennlig (CO2 ekvivalenter/kg)

FHLs miljøpolitiske målsetning

- Sjømatproduksjonen skal være miljømessig bærekraftig og miljøforurensninger skal ikke begrense mulighetene for å produsere trygg sjømat.

Visjoner og mål for rømming

- **Havbruksnæringen har en nullvisjon når det gjelder rømt oppdrettsfisk.**
- Det operative målet for næringen er å nå et nivå hvor rømt oppdrettsfisk ikke påvirker villfisken negativt. Det betyr at antall rømminger og omfanget av enkelrømminger skal reduseres til et absolutt minimum.

Mål for rømming

- For 2007 var målet at antall rømt laksefisk minimum skal halveres i forhold til 2006. I 2007 ble det rapportert om 270 000 rømte laks og over 100 000 ørret. **Målet ble nådd!**
- Nye ambisiøse mål for 2008 med ytterligere 30 % reduksjon sammenlignet med 2007. Måltall for laks, ørret og torsk. **Målene ble nådd for laks og ørret!**

Art	Mål 2008	Fiskeridirektoratets tall 2008
Laks	200 000	100 000
Ørret	75 000	600
Torsk	50 000	228 000

Rømmingstall fylkesvis

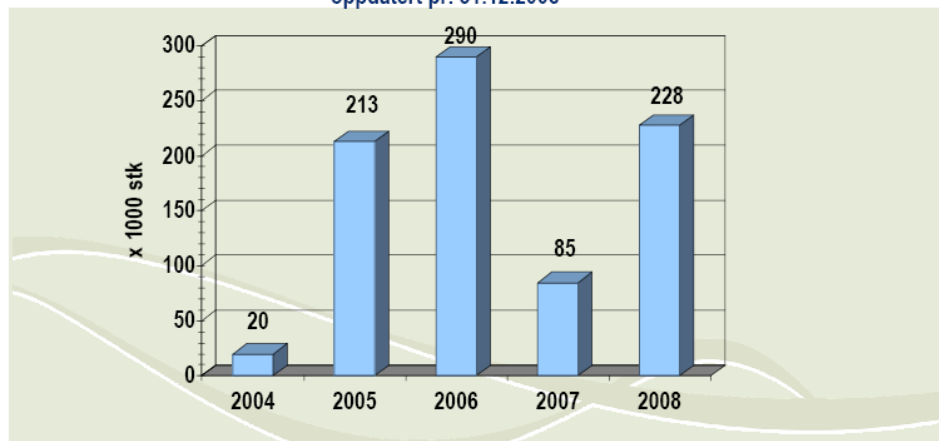
Antall hendelser i parentes

Fylke	Art	2008	2007
Møre og Romsdal	Laks	45 000 (5)	6 (1)
	Torsk	173 000 (3)	6 100 (3)
Sør-Trøndelag	Laks	2 400 (2)	25 (1)
	Torsk	50 (1)	-
Nord-Trøndelag	Laks	37 500 (1)	5 050 (1)

Rømming av torsk 2004 – 2008

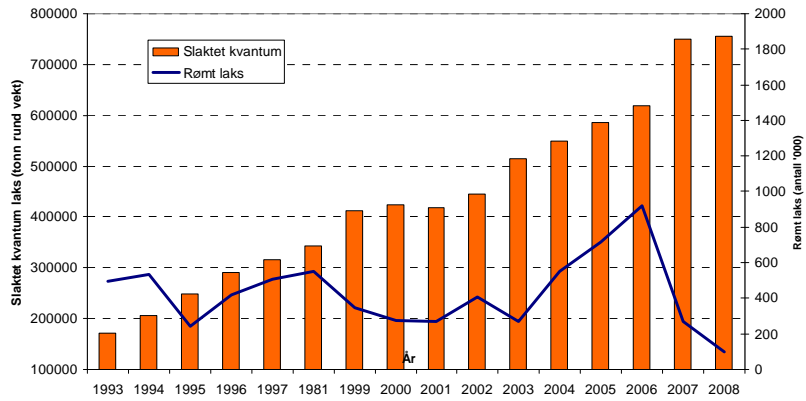
Oppdretternes innmeldte rømmingstall

oppdatert pr. 31.12.2008

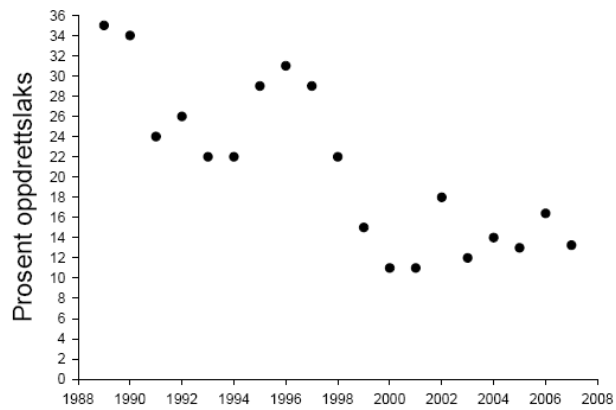

Kilde: Fiskeridirektoratet

Rømt laks og produksjonsvekst siste 15 år.

Kilde: FHL og Fiskeridirektoratet

Figur 1. Beregnet prosentandel (uveid gjennomsnitt over elver) for innslaget av rømt oppdrettslaks i prøvefiske/stamfiske like før gyting om høsten i perioden 1989-2007.

Kilde: Fiske, NINA. (2008)

Tiltak for å redusere rømming

- Fokus i alle ledd i bedriftene
- Innført nye tekniske krav, internkontroll, dykkerinspeksjoner, kameraovervåking, opplæring etc.
- Investert milliarder i nytt og oppgradert utstyr de siste årene
- Sikre rett bruk av nytt utstyr

Tiltak, forts.

- Økt fokus settefisk
 - Egen teknisk standard?
- FoU
- "Best practise" og "bad practise"
- Kurs for næringsaktører
- Rømmingssikring del av grunnopplæring
- Beredskapsøvelser
- FHLs Rømmingsutvalg
- Rømmingskommisjon, lære av feil

Hvordan hindre rømming av torsk? Kilde: Sintef.

- Følg generelle råd
- Kontroller maskestørrelsen
- Sørg for at torsken er mett.
- Bruk nøter av god kvalitet med hardslått notlin.
- Unngå småskader
- Inspiser nota for hull og still krav til kvaliteten på bøtinga.
- Hold nota ren.
- Sørg for at nota er godt utspilt.
- Sorter fisken.

Utfordringer på vei mot målet

... flere båter

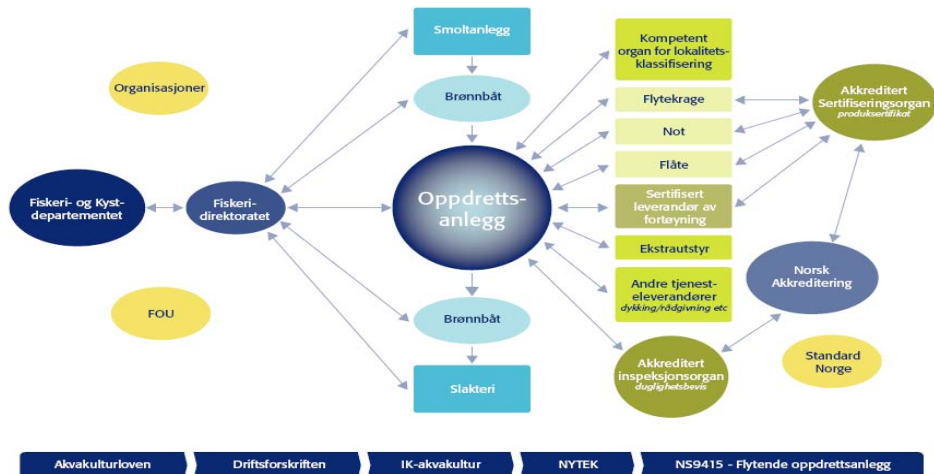
... kjettingbrudd

NYTEK – komplisert.....

Rømmingshindring – roller og ansvar:

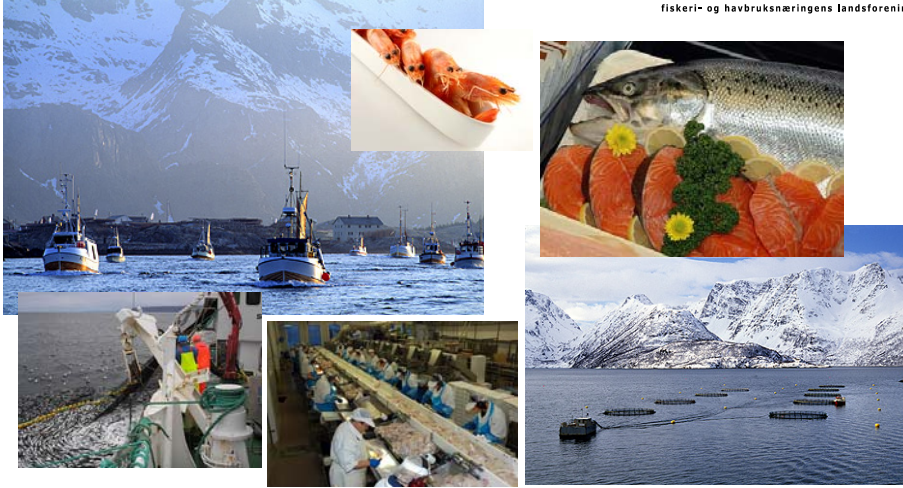
Kilde: Rømmingskommisjonen

Oppsummering rømming

- Næringen tar ansvar og det gir resultater. Det har næringen også alt å vinne på!

→ Jobben gjøres hver dag hele året

Takk for oppmerksomheten!